

Nr 120.

Av herr Nilson i Spånstad m. fl., om viss skattefrihet för jordbrukskassor m. fl.

Frågan om konsolidering av jordbrukskasserörelsen har i samband med förra året avlämnad proposition om ny jordbrukskasselagstiftning inte upptagits på annat sätt än att föreskrifter lämnats om avsättning till reservfond. Föreskrifterna äro något olika för jordbrukskassor, centralkassor och Svenska jordbrukskreditkassan. Avsättning till reservfond skall för centralkassors del fortsätta till dess att reservfonden uppgår till minst 10 procent av utlåningen, för jordbrukskassor är kravet på fondavsättning högre och för Svenska jordbrukskreditkassan föreskrives att all vinst skall överföras till reservfonden.

Den sålunda föreskrivna och ur alla synpunkter önskvärda konsolideringen av jordbrukskasseverksamheten motverkas dock i hög grad av gällande skattelagstiftning. Denna medför att jordbrukskassa måste erlægga ungefär 40 procent av årsvinsten i skatter. Denna beskattning hindrar på ett betänkligt sätt den ytterst önskvärda tillväxten av kasserörelsens fonder och fördröjer uppnåendet av den fondbildning, som fixerats i lagtexten.

För Sveriges allmänna hypoteksbank och hypoteksföreningarna Svenska bostadskreditkassan och bostadskreditföreningarna, vilka organisationer närmast kunna jämföras med jordbrukskasserörelsens organisationer, gälla betydligt mildare bestämmelser i skattehänseende än för jordbrukskasserörelsen. Enligt 29 § kommunalskattelagen må hypoteksbanken och därunder lydande organisationer åtnjuta skattefrihet för fondavsättning intill dess fonderna uppgå till 2 procent av inrättningens skulder. Samma paragraf stadgar, att Svenska bostadskreditkassan åtnjuter skattefrihet för fondavsättning intill dess fonden uppgår till 3 procent av inrättningens skulder och för bostadskreditföreningarna åtnjutes skattefrihet intill dess motsvarande fond uppgår till 6 procent av skulderna. I viss mån motsvarande bestämmelser gälla för sparbankerna, vilkas skattefrihet begränsats till att gälla den del av vinsten, som användes för fondavsättning, intill dess fonderna uppgå till 10 procent av insättarebehållningen.

För jordbrukskasserörelsen skulle stadganden av motsvarande innebörd vara synnerligen betydelsefulla för att stärka rörelsens ställning. Det synes också oss vid jämförelse med här förut åberopade kredit- och sparinrättningar, att jämförliga bestämmelser skulle innebära en gärd av rättvisa mot jordbrukskasserörelsen.

Då de i det föregående relaterade stadgandena synas knutna till författningens bestämmelser om fondbildning, torde det vara lämpligt att för jordbrukskasserörelsen föreslå bestämmelser, som vad det gäller de olika procent-

talen för den skattebefriade fondavsättningen anknytas till de för kasserörelsen gällande författningsbestämmelserna om skyldighet att avsätta vinsten till reservfond. Enligt dessa bestämmelser skall Svenska jordbrukskreditkassans vinst alltid avsättas till reservfond. För centralkassorna gäller att avsättning skall ske tills deras reservfond uppgår till 10 procent av utlåningen, och för jordbrukskassornas del skall denna avsättning pågå till dess reservfonden utgör 20 procent av utlåningen.

På grund av vad som sålunda anförts hemställes,

att vid 29 § kommunalskattelagen fogas bestämmelser, som medgiva rätt till skattefritt avdrag för avsättning till reservfond, intill dess reservfond uppgår till 20 procent av utlåningen för jordbrukskassa, 10 procent av utlåningen för centralkassa och utan begränsning för Svenska jordbrukskreditkassan.

Stockholm i januari 1943.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.

Anders Pettersson
i Dahl.

Gust. E. Andersson
i Södergård.

O. E. Sandberg.

Arvid Jonsson.

C. D. Skagerlund.

C. O. Carlsson.

Jones Erik Andersson
i Ovanmyra.